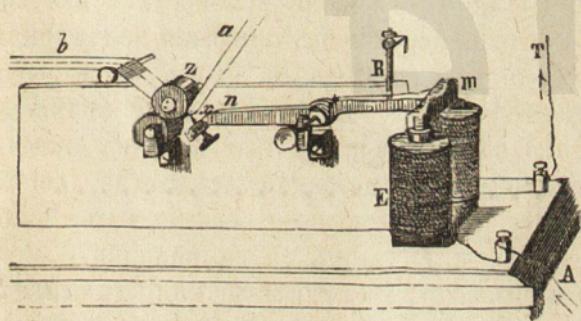

че ще имаме прѣдъ себе си нѣкакжвъ си свѣтливъ телеграфъ, разумѣва са, че това става, само кога-то грѣе слѣнце; но въ основа-та си са сравнява съ електрическия телеграфъ, само като измѣнимъ потрѣбни-тѣ за него урѣди. А тия измѣнения сѫ, че вместо слѣнце да си мислимъ една силна електрическа батерия, коя-то по-горѣ описахме и вместо дѣлга тѣмнѣстая, да опижнемъ дѣлагъ тель издигнатъ на диреци отъ една-та до друга-та станция; вместо двѣ-тѣ дупчици на прозорецъ да положимъ тѣй нарѣчения ключъ: на кого-то съ помощъ-та да можемъ да назначаваме на друга-та стѣна (а сега станция) или точки (.) или чертички (—); най-послѣ вместо стѣна да си мислимъ дѣлга тѣнка ивица бѣла хартийка, коя-то са влече полегичка между два цилиндра, на кои-то тѣсно прильга едно шилце, та назначава точки, чертички и различни други знакове и ето че имаме отпрѣдъ си Морсовъ телеграфъ. Телеграфическа-та депенія са ежставлява отъ рѣдъ точки и чертички на тая тѣнка хартие-на ивица, като напр.:

с | б . | о — — — | г | о | м | б | р | а | т | е | .

По всички-тѣ Австрийски станции са употребявава Морсовъ телеграфъ. Фигура 3, ни прѣставлява, какъ е направенъ и какъ работи урѣда, кой-то са употребявава по нась. — Троераменія лостъ т п x са клати около една ость; въ рамо-то т е загнез-

Фиг. 3.

дено напрѣки малко чирясло отъ мѣгко желѣзо, кое-то са притегла и отгласка отъ електремагнета Е, и то тогава кога-то прѣминува токъ по тель-ть, кой-то е навитъ около цѣви-тѣ. На крайчица на рамо-то x има шилце, кое-то са досъга у хартиена-та ивица а б кога-то лостъ-ть е притегленъ отъ електромагнета. Хартиена-та ивица е навита около колело, и прокарана помежду двѣ-тѣ колелца z, кои-то са курдисватъ (навиватъ) сѫщо като часовникъ. На т е прикаченено пѣргаво перо В, кое-то съ бурмица е завито на столче и са раствѣга и стѣга така що-то да може рамо x изведнажъ да са оттегля отъ хартия-та, щомъ престане токъ-ть. Шил-